

Anders Otto Stensager
Christian den grusomme
208 sider
Gad

Det er barske løjer, vi bliver vidne til i biografien om Christian Wirth, der var tysk SS-officer og en af de førende arkitekter til udryddelsen af jøder i Polen. Under første Verdenskrig blev han tildelt jernkorset hele tre gange. Han var medlem af SA fra 1933 og blev i 1939 som kriminalkommissær forflyttet til udryddelsesanstalten Grafeneck, hvor han deltog i gasningen af sindslidende og psykisk forstyrrede.

Huset med gaskammeret er der billede af i bogen, der på den måde reelt bliver meget nærværende, autentisk og uhyggelig, ligesom bogen bliver meget håndterbar med andre bygninger, der blev anvendt i fortiden, dels som bolig, dels som hangarer.

Forfatteren har gravet i fortiden og i alskens tidligere udsendte kilder og litteratur, og har således fundet frem til danskere eller danskfødte med sindlidelser blev dræbt i datidens "mordanstalter", som forfatteren konsekvent kalder bygningerne.

Bla.a blev i netop Grafeneck danskfødte Petrine P. aflivet, mens ligeledes danske Wilhelmine G. fra Løgumkloster bliver aflivet på anstalten Hadamar i en alder af tyve år.

Hun får en dosis phenobarbital, og i dødsattesten kommer der til at stå hjertesvækkelse. Ja, mon ikke. Idag anvendes medicinen i øvrigt i mange u-lande til behandling af epilepsi.

Bogen er et spændende indspark i fortællingen om grusomhederne under Anden Verdenskrig. Naturligvis fordi der er danske tilgange til den, og således har Christian den Grusomme, som han blev kaldt af mandskabet, også danske sindslidende på samvittigheden.

Udover det fortæller bogen historien om en flittig, velbegavet og pligtopfyldende Wirth, der bekymrede sig om sine ansattes velbefindende -, og så til den dag i 1933, da Hitler kommer til magten, og hvor han fra dag 1 indirekte forlanger, at folk skal melde sig ind i partiet. For ellers .

. . .

Fra hvordan han var de kriminelles fjende nr. 1, som havde magt og midler til at holde

forbrydere i kort snor. Og så til rædselsårene, hvor han nu bruger al sin magt, energi og råstyrke til at begå forbrydelser mod menneskeheden.

Bogen fortæller i detaljer, nogle mere grusomme end andre, hvordan livet foregik i og omkring udryddelseslejrene, og forfatteren kommer også ind på hvordan Wirth havde stærke nationalsocialistiske topprioriteter, og hvordan hans karakter og udholdenhed var til UG med bolle og stjerne.

Man siger, at omkring 70.000 åndeligt underbegavede og sindslidende mennesker blev udryddet i lejre rundt omkring under Anden Verdenskrig. Forfatteren har fundet nogle ok gode og autentiske, danske beviser, selv om nogle i forvejen er kendte, andre mindre kendte og andre igen meget lidt danske. Men bogen er en fortræffelig beskrivelse af, hvordan et nazi-system fandt den perfekte organisator til at få tingene på plads i en fart og alle de besværlige og uduelige ud af vagten.

Man kommer uvilkårligt til at tænke på et af versene i C.V. Jørgensens sang ***Costa del Sol***, hvor alle fattigrøve og skvadderhoveder blev gasset.

Uhyggelig læsning.